

Олна төрт үүлдлгнә ачнь

Гражданск дән болдж йовх цаг. 1918 джил, Элст тиигхд нег улана гарт орад, нег цагъана гарт, эс гихлә Маслак бандитин гарт орад, кōлврдж йовсн цаг. Дәәлдән кучтә, дән болсн цагт шавла харгъдгнь бас оln. Тиим догшн дәәнә кōллә Картина Хар—Күүкн, Эрнцнә Цагъан хойр хальмг медсестрасла хамдан арвн нә-әмта орс күүкн Елена Алексеевна Никитина бас йовла. Эн гурвн күүкд эгч-дү гурвн мет әмн иньгүд болв. Эдн шавла харгъсн улана цергә улсин әмнд орцхав, тедниг ээмдән үүрцхәдг чигн билә, әәмшгтә дә-әлдән дотр мōлкдж одад, лам-джлад авчирцхәдг чигн билә.

Хальмг танъгъчд советин йосн тогтсн түрүн өдрмүдәснь авн гилтә, күүкд дотрас түрүн нүүрт комсомолкд орсн Лена күүкн, Аәдрхнә педтехникумд сурхдан—комсомолин ячейк толгъалв.

Сургъулән төгсәдж гарад, 1923 джил Кōвүд әәмг орв, тенд одад хальмг интернатн школ бӯрдәв. Түүнә хōн түрүн джилмүдт Джееджикнә, Манджикнә, Деед Яшкула, Ик-Чонса школмудар багшлв. 1934 джил Найнтакнд багшлв. Хальмг танъгъчин эрдм-сургъулин отдел Никитина Елена Алексеевнаг ар газрар, хамгин ард үлддж йовх школмудар илгәдг билә. Тер школмудиг дарунь гилтә ясрулдж чадхднь ицдг, терүгинь Елена Алексеевна лавга күүцәдг бәәсмн.

Елена Алексеевна хальмг дотр өслә, хальмг келиг эврәлә әдләр меднә, занъ-авьясинь тәннә. Чидл-ухагъан нōхш, унтл-кевтлго кōдлнә. Тер кевәр Елена Алексеевна Никитина 34 джилд багшлдж йовна. Хальмг улст орс келиг сәәнәр дасхад, нәрн сургъульд орх теднә хаалгъинь ясрулдг билә.

Ганцхн багшллгъар бәәтхә, оlnа төрт, хальмг күүкд улсинг

хәәс-тулгъаснь хагъцадж оlnа кергт орлцахд, камзол зүүлгънә хорлтас гетлгхд, медәтирт сургъуль дасхд Елена Алексеевна шунмгъа кевәр орлцв. Колхоз тосхд, кулакудла ноолхд, ик дән болсн джилмүдт—хамань болвчн Елена Алексеевна әмтнә нүүрт йовб. Оlnа төрт үүлдсн күүнә әрүн цагъан седкл, түүнә күүргсн ачнь кезәдчнь мартгдхш.

Хальмг танъгъчд өсәд-боссн, уртә-садтагъан өрк-бүләрн амрч-джиргъдж бәәх улс оln. Тедн өдгә цагт оln эрдмтә, ик-ик нертә. Кесгнь сургъулин багшир, инженермүд, эмчнр, офицермүд, писательмүд. Эдн эклдж сурхдан Елена Алексеевнаг гарар дамдждж кōлнь дөрәд күүрлә, гарнь ганзгъд күүрлә. Тенд эклцин школд эклдж сургъсн багшан насни туршдан мартшго.

Сән төр, сән ашта!

Сян—Белгин Х.